

Gh. Buzatu

Dana Beldiman

23

AUGUST

1939

1944

Editura Mica Valahie • București

23 AUGUST 1939 - 1944

ISBN: 973-7858-40-9

GHEORGHE BUZATU

DANA BELDIMAN

23 AUGUST 1939 - 1944

ROMÂNIA ȘI PROBA BUMERANGULUI

MC

Editura MICA VALAHIE

BUCUREȘTI

2011

COLECȚIA

ROMÂNII ÎN ISTORIA UNIVERSALĂ
THE ROMANIANS IN WORLD HISTORY

(VOL. 104)

COORDONATOR:
GH. BUZATU

Coperta: Corneliu BELDIMAN

EDITURA MICA VALAHIE
Tel. 0722.33.99.84, 021-642.51.02
www.micavalahie.ro
micavalahie@yahoo.com

SUMARUL

<u>GH. BUZATU: 23 AUGUST 1939 – 23 AUGUST 1944: REALITĂȚI ȘI CONTROVERSE</u>	23
ABREVIERI	78
1. 1939 AUGUST 23. PROTOCOLUL ADIȚIONAL SECRET AL PACTULUI DE NEAGRESIUNE SOVIETO-GERMAN	79
2. 1939 AUGUST 25. SCHIMB DE SCRISORI ÎNTRE ADOLF HITLER ȘI BENITO MUSSOLINI ÎN PROBLEMA “NOII ATITUDINI” SURVENITE ÎN STADIUL RAPORTURILOR GERMANO-SOVIETICE, DUPĂ SEMNAREA PACTULUI RIBBENTROP-MOLOTOV ȘI A PROTOCOLULUI ADIȚIONAL SECRET	80
TRADUCERE.....	82
3. 1940 OCTOMBRIE 9. TELEGRAMA LUI JOACHIM VON RIBBENTROP CĂTRE CONTELE VON DEN SCHULENBURG, CĂRUIA I SE INDICA SĂ DISCUTE CU V. M. MOLOTOV MOTIVELE SOSIRII ÎN ROMÂNIA A MISIUNII MILITARE GERMANE	85
TRADUCERE.....	85
4. 1941 IANUARIE 14. NOTA ÎNTREVEDERII ION ANTONESCU – ADOLF HITLER DE LA OBERSALZBURG.....	86
5. 1941 FEBRUARIE 28 – 1941 MARTIE 7. SCHIMB DE SCRISORI AL. CRETZIANU – GH. TĂTĂRESCU, RESPECTIV SECRETAR GENERAL AL MINISTERULUI AFACERILOR STRĂINE AL ROMÂNIEI ȘI FOST PREMIER AL ROMÂNIEI, RELATIV LA PREZENȚA LA BUCUREȘTI, ÎN LUNA MAI 1940, A UNUI “TRIMIS SPECIAL” AL LUI ADOLF HITLER	88
6. 1942 IUNIE 22. SCRISOARE A LUI VALER POP CĂTRE IULIU MANIU, PRIVIND CONDIȚIILE ÎN CARE S-A SEMNAT DICTATUL DE LA VIENA DIN 30 AUGUST 1940	90
7. 1942 IUNIE 24. NOTĂ DICTATĂ DE MIHAI ANTONESCU, MINISTRUL AFACERILOR STRĂINE AL ROMÂNIEI, PE MARGINEA CONVORBIRII SALE CU REPREZENTANȚII UNOR PUTERI ALE AXEI LA BUCUREȘTI.....	91
8. 1942 IUNIE 27. SCRISOARE A LUI IULIU MANIU CĂTRE VALER POP, CUPRINZÂND DOVEZI CU PRIVIRE LA CADUCITATEA DICTATULUI DE LA VIENA DIN 1940.....	92
9. 1942 IULIE 2. RĂSPUNSUL LUI VALER POP LA ULTIMA SCRISOARE PRIMITĂ DIN PARTEA LUI IULIU MANIU.....	95
10. 1942 IULIE 23. SCRISOAREA LUI MIHAI ANTONESCU, MINISTRUL AFACERILOR STRĂINE AL ROMÂNIEI, CĂTRE VALER POP, CU PRECIZĂRI REFERITOARE LA ÎMPREJURĂRILE INSTALĂRII REGIMULUI LEGIONARO-ANTONESCIAN ÎN SEPTEMBRIE 1940	96
11. 1942 IULIE 24. NOTĂ A LUI MIHAI ANTONESCU PRIVIND ÎNREGISTRAREA ÎN ARHIVA MINISTERULUI AFACERILOR STRĂINE AL ROMÂNIEI A SCRISORILOR ADRESATE LUI VALER POP ȘI ION GIGURTU, FOST PREMIER AL ROMÂNIEI.....	97
12. 1942 IULIE 30. SCRISOARE A LUI VALER POP CĂTRE MIHAI ANTONESCU, CA RĂSPUNS LA MESAJUL ACESTUIA DIN 23 IULIE 1942.....	98
13. 1942 IULIE 30. SCRISOAREA LUI VALER POP ADRESATĂ MAREȘALULUI ION ANTONESCU CĂRUIA ÎI SOLICITĂ PRECIZĂRI RELATIV LA PROBLEMELE DISCUTATE ÎN SCHIMBUL DE MESAJE CU MIHAI ANTONESCU, PE TEMA EVENIMENTELOR DIN SEPTEMBRIE 1940	100

14. 1942 AUGUST 9. RĂSPUNSUL MAREȘALULUI ION ANTONESCU LA SCRISOAREA LUI VALER POP, CU PRECIZĂRI PRIVIND ROLUL LUI MIHAI ANTONESCU ÎN CURSUL EVENIMENTELOR DIN SEPTEMBRIE 1940.....	100
15. 1942 AUGUST 22. NOTĂ A LUI MIHAI ANTONESCU PRIVIND ÎNREGISTRAREA ÎN ARHIVA MINISTERULUI AFACERILOR STRĂINE AL ROMÂNIEI A SCHIMBULUI DE SCRISORI DINTRE VALER POP ȘI MAREȘALUL ION ANTONESCU	101
16. 1943 IULIE 16. RAPORT AL GENERALULUI ION GHEORGHE, MINISTRUL ROMÂNIEI LA BERLIN, CĂTRE MIHAI ANTONESCU, VICEPREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI ȘI MINISTRU AL AFACERILOR STRĂINE, PRIVITOR LA STADIUL RAPORTURILOR ROMÂNNO-GERMANE ÎN VIZIUNEA OFICIALITĂȚILOR HITLERISTE.....	101
17. 1944 APRILIE 4. COMENTARIILE SECRETARULUI DE STAT AL S.U.A., CORDELL HULL, PE MARGINEA DECLARAȚIEI LUI V. M. MOLOTOV DIN 2 APRILIE 1944 REFERITOARE LA ROMÂNIA, APĂRUTE ÎN COTIDIANUL BRITANIC “THE TIMES”	104
18. 1944 APRILIE 5. TELEGRAMA MINISTERULUI ROMÂNIEI LA ANKARA, ALEXANDRU CRETZIANU, CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI ÎN LEGĂTURĂ CU O COMUNICARE BRITANICĂ REFERITOARE LA CONDIȚIILE ÎNCETĂRII LUPTEI DUSĂ DE ROMÂNIA ALĂTURI DE REICHUL NAZIST	105
19. 1944 APRILIE 7. TELEGRAMĂ A LUI ALEXANDRU CRETZIANU CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI CUPRINZÂND TEXTUL UNEI COMUNICĂRI PRIMITE LA ANKARA DIN PARTEA LUI BARBU ȘTIRBEY DESPRE STADIUL NEGOCIERILOR DE LA CAIRO.....	106
20. 1944 APRILIE 12. CONDIȚIILE ARMISTIȚIULUI PREZENTATE DE U.R.S.S. ROMÂNIEI, COMUNICATE MINISTERULUI ROMÂN LA STOCKHOLM DE CĂTRE UN OFICIAL SOVIETIC.....	107
21. 1944 APRILIE 14. TELEGRAMĂ A LUI F. C. NANU CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE DIN BUCUREȘTI, CU INFORMAȚII ASUPRA NEGOCIERILOR PURTATE CU ALEXANDRA KOLLONTAY, AMBASADOAREA SOVIETICĂ LA STOCKHOLM.....	108
22. 1944 [APRILIE]. DECLARAȚIE A OFICIALILOR ROMÂNI PREZENTATĂ OMOLOGILOR SOVIETICI, ÎN CURSUL NEGOCIERILOR DE LA STOCKHOLM, ÎN LEGĂTURĂ CU POZIȚIA BUCUREȘTILOR FAȚĂ DE PROPUNERILE DE ARMISTIȚIU AVANSATE DE U.R.S.S. LA 12 APRILIE 1944	109
23. 1944 MAI 1. TELEGRAMĂ DIN ANKARA A LUI ALEXANDRU CRETZIANU CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI REFERITOARE LA DECLARAȚIILE UNUI OFICIAL SOVIETIC ÎN PRIVINȚA INTENȚILOR NAȚIUNILOR UNITE FAȚĂ DE ROMÂNIA ȘI BULGARIA.....	110
24. 1944 MAI 17. TELEGRAMĂ A LUI MIHAI ANTONESCU, ȘEFUL DIPLOMAȚIEI ROMÂNE, CĂTRE LEGAȚIA DIN MADRID CUPRINZÂND DIRECTIVE PENTRU CONDUCEREA NEGOCIERILOR SECRETE DE ARMISTIȚIU CU DELEGAȚII AI NAȚIUNILOR UNITE.....	110
25. 1944 MAI 19. TELEGRAMĂ A LUI ALEXANDRU CRETZIANU CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI REFERITOARE LA POZIȚIA GUVERNULUI TURC FAȚĂ DE POSIBILITATEA MEDIERII UNUI “DIALOG” BUCUREȘTI-MOSCOVA	112
26. 1944 MAI 22. TELEGRAMĂ A LUI F. C. NANU DIN STOCKHOLM CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI CUPRINZÂND RAPORTUL ASUPRA EVOLUȚIEI NEGOCIERILOR SECRETE ROMÂNNO-SOVIETICE DIN CAPITALA SUEDEI.....	112
27. 1944 MAI 28. TELEGRAMĂ A LEGAȚIEI ROMÂNIEI LA MADRID ÎN LEGĂTURĂ CU TRATATIVELE SECRETE PURTATE CU UN EMISAR DIN PARTEA S.U.A.....	113

28. 1944 Iunie 2. NOTA ASUPRA CONVORBIRII DINTRE MIHAI ANTONESCU, MINISTRUL AFACERILOR STRĂINE, ȘI KARL CLODIUS, MINISTRUL CU "ÎNSĂRCINĂRI SPECIALE" ECONOMICE AL CELUI DE-AL III-LEA REICH, CU PRIVIRE LA REGLEMENTAREA CHESTIUNILOR DE NATURĂ FINANCIARĂ ȘI POLITICĂ ÎNTRE ROMÂNIA ȘI GERMANIA	114
29. 1944 Iunie 4-5. RAPORT PREZENTAT DE MINISTRUL ROMÂNIEI ÎN SUECIA, F. C. NANU, LUI MIHAI ANTONESCU, ȘEFUL DIPLOMAȚIEI ROMÂNE, ÎN LEGĂTURĂ CU EVOLUȚIA NEGOCIERILOR SECRETE DE ARMISTIȚIU DE LA STOCKHOLM DINTRE U.R.S.S. ȘI ROMÂNIA.....	120
30. 1944 Iulie 4. TELEGRAMĂ A LUI GRIGORE NICULESCU-BUZEȘTI CĂTRE G. I. DUCA, SECRETAR AL LEGAȚIEI ROMÂNE DIN STOCKHOLM, CU INDICAȚII DIN PARTEA OPOZIȚIEI ANTI-ANTONESCIENE DIN ȚARĂ DE A INTERVENI PE LÂNGĂ ALEXANDRA KOLLONTAY PENTRU A SE "AMELIORA" CONDIȚIILE SOVIETICE DE ARMISTIȚIU PREZENTATE DELEGAȚILOR OPOZIȚIEI ROMÂNE LA CAIRO CEL PUȚIN LA NIVELUL CELOR OFERITE REPREZENTANȚILOR GUVERNULUI ANTONESCIAN ÎN CAPITALA SUEDIEI	122
31. 1944 Iulie 22. TELEGRAMĂ A LUI F. C. NANU CUPRINZÂND RAPORTUL ASUPRA ULTIMELOR CONTACTE DIPLOMATICE DE LA STOCKHOLM CU ALEXANDRA KOLLONTAY	123
32. 1944 Iulie 25. TELEGRAMA AMBASADORULUI BRITANIC LA ANKARA CĂTRE <i>FOREIGN OFFICE</i> REFERITOARE LA DECLARAȚIILE FĂCUTE DE MAREȘALUL ANTONESCU ÎNSĂRCINATULUI CU AFACERI AL TURCIEI LA BUCUREȘTI.....	123
TRADUCERE.....	124
33. 1944 August 2. RAPORT AL MINISTRULUI ROMÂN LA STOCKHOLM, F. C. NANU, CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE, ÎN CARE SUGEREAZĂ RUPEREA IMEDIATĂ A RELAȚIILOR ROMÂNIEI CU REICHUL ȘI ÎNCHEIEREA ARMISTIȚIULUI CU U.R.S.S.....	125
34. 1944 August 4. MESAJUL LUI AL. CRETZIANU, MINISTRUL ROMÂNIEI LA ANKARA, CĂTRE IULIU MANIU ȘI GRIGORE NICULESCU-BUZEȘTI, CAPTAT DE LA EMISARII ROMÂNI LA CAIRO – BARBU ȘTIRBEY ȘI C. VIȘOIANU	126
TRADUCERE.....	126
35. 1944 August 5. MESAJ AL LUI F. C. NANU, MINISTRUL ROMÂN LA STOCKHOLM, CARE RĂSPUNDE UNUI CHESTIONAR AL LUI MIHAI ANTONESCU RELATIV LA NEGOCIERILE DE PACE SEPARATĂ CU SOVIETICI	127
36. 1944 August 5. TELEGRAMĂ A LUI G. I. DUCA DIN STOCKHOLM CĂTRE OPOZIȚIA ANTI-ANTONESCIANĂ DIN ȚARĂ, INFORMATĂ DESPRE ÎNTRERUPEREA DISCUȚIILOR CU PRIVIRE LA PACEA SEPARATĂ CU ALEXANDRA KOLLONTAY, AMBASADOAREA U.R.S.S.....	128
37. 1944 August 7. TELEGRAMĂ A LUI SIR H. KNATCHBULL-HUGESSEN, AMBASADORUL BRITANIC LA ANKARA, CĂTRE <i>FOREIGN OFFICE</i> , INFORMAT ÎN PRIVINȚA UNOR DECLARAȚII RECENTE ALE LUI MIHAI ANTONESCU	129
TRADUCERE.....	130
38. 1944 August 8. TELEGRAMA MINISTRULUI ROMÂN LA BERNA, VESPASIAN PELLA, CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI, ÎNȘTIINȚAT ÎN PRIVINȚA UNOR PRECIZĂRI DE ULTIMĂ ORĂ PRIMITE DIN PARTEA LONDREI CU REFERIRE LA PERSPECTIVA RETRAGERII ROMÂNIEI DIN ALIANȚA CU REICHUL.....	131
39. 1944 August 8. TELEGRAMA LUI VESPASIAN PELLA, TITULARUL LEGAȚIEI ROMÂNE DIN ELVEȚIA, CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI CUPRINZÂND TEXTUL ULTIMEI DECLARAȚII A PREMIERULUI BRITANIC WINSTON S.	

CHURCHILL CU PRIVIRE LA ROMÂNIA ȘI BULGARIA	133
40. 1944 AUGUST 9. <i>FOREIGN OFFICE</i> ESTE INFORMAT ÎN PRIVINȚA UNEI TELEGRAME TRIMISĂ LA 5 AUGUST 1944 DE CĂTRE IULIU MANIU LUI BARBU ȘTIRBEY ȘI CONSTANTIN VIȘOIANU LA CAIRO, PE TEMA ATITUDINII ALIAȚILOR FAȚĂ DE OFERTELE DE PACE SEPARATĂ ALE OPOZIȚIEI ANTI-ANTONESCIENE.....	134
TRADUCERE.....	135
41. 1944 AUGUST 10. DIRECTIVA COMITETULUI REUNIT AL ȘEFILOR STATELOR MAJORE DIN LONDRA PE TEMA REPREZENTĂRII BRITANICE ÎN ROMÂNIA, UNGARIA ȘI BULGARIA DUPĂ IEȘIREA LOR DIN RĂZBOIUL PURTAT ALĂTURI DE <i>AXĂ</i>	136
TRADUCERE.....	137
42. 1944 AUGUST 11. TELEGRAMA LUI G. I. DUCA DE LA LEGAȚIA ROMÂNĂ DIN STOCKHOLM CĂTRE GR. NICULESCU-BUZEȘTI, INFORMAT CU PRIVIRE LA ULTIMA ÎNTEVEDERE CU AMBASADOAREA SOVIETICĂ, ALEXANDRA KOLLONTAY	139
43. 1944 AUGUST 15. MINUTĂ A DEPARTAMENTULUI SUDIC DIN CADRUL <i>FOREIGN OFFICE</i> -UL CUPRINZÂND DECLARAȚIA LUI SIR ORME SARGENT PE TEMA LIPSEI DE INFORMAȚII DIN PARTEA SOVIETICILOR ÎN LEGĂTURĂ CU ATITUDINEA LOR FAȚĂ DE ACȚIUNILE EMISARILOR OPOZIȚIEI DIN ROMÂNIA	140
TRADUCERE.....	140
44. 1944 AUGUST 18. RAPORT AL SUBCOMITETULUI REUNIT AL INFORMAȚIILOR DE LA LONDRA PE TEMA <i>STRATEGIEI GERMANIEI ȘI A CAPACITĂȚII DE A REZISTA</i>	141
TRADUCERE.....	141
45. 1944 AUGUST 20. SERVICIUL SECRET BRITANIC PREZINTĂ <i>FOREIGN OFFICE</i> -ULUI TEXTUL UNUI DOCUMENT PRIMIT DE LA ISTANBUL CUPRINZÂND DECLARAȚIILE COLONELULUI T. TEODORESCU, ATAȘATUL MILITAR ROMÂN LA ANKARA	142
TRADUCERE.....	144
46. 1944 AUGUST 20. TELEGRAMA LUI VESPASIAN PELLA, MINISTRUL ROMÂNIEI LA BERNA, CĂTRE MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE DIN BUCUREȘTI, CU PROPUNERI DE INIȚIERE A UNOR NEGOCIERI CU DELEGAȚI AI FRANȚEI LIBERE.....	145
47. 1944 AUGUST 21. TELEGRAMĂ EXPEDIATĂ DE ALEXANDRU CRETZIANU (ALIAS GANE) LA CAIRO EXPRIMÂND ATITUDINEA OPOZIȚIEI DIN ROMÂNIA FAȚĂ DE LIPSA DE REACȚIE A ALIAȚILOR LA OFERTELE EMISARILOR ROMÂNI.....	146
TRADUCERE.....	147
48. 1944 AUGUST 21. RAPORT AL SUBCOMITETULUI REUNIT AL INFORMAȚIILOR DIN LONDRA PE TEMA ACȚIUNILOR AERIENE PLANIFICATE ASUPRA SUD-ESTULUI EUROPEI	147
TRADUCERE.....	148
49. 1944 AUGUST 21. RAPORT AL SUBCOMITETULUI REUNIT AL INFORMAȚIILOR DE LA LONDRA PE TEMA <i>EFACTUL ATACULUI ALIAT ASUPRA SITUAȚIEI PETROLIERE A INAMICULUI ÎN EUROPA</i>	149
TRADUCERE.....	150
50. 1944 AUGUST 22. MINUTA ȘEDINȚEI COMITETULUI REUNIT AL ȘEFILOR STATELOR MAJORE DIN LONDRA, ÎN CADRUL CĂREIA S-AU DEZBĂTUT ȘI PROBLEME INTERESÂND ROMÂNIA.....	152
TRADUCERE.....	154

51. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A AMBASADORULUI BRITANIC LA ANKARA CĂTRE <i>FOREIGN OFFICE</i> REFERITOARE LA DEMERSURILE GUVERNULUI ANTONESCIAN PENTRU ÎNCHEIEREA DE URGENȚĂ A ARMISTIȚIULUI CU NAȚIUNILE UNITE	155
TRADUCERE.....	156
52. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A <i>FOREIGN OFFICE</i> CĂTRE AMBASADORUL BRITANIC LA MOSCOVA, SIR A. CLARK KERR, RELATIV LA ULTIMELE DEMERSURI ALE GUVERNULUI ANTONESCIAN ÎN VEDEREA ÎNCHEIERII ARMISTIȚIULUI CU NAȚIUNILE UNITE	157
TRADUCERE.....	158
53. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A <i>FOREIGN OFFICE</i> CĂTRE AMBASADORUL BRITANIC DIN WASHINGTON, LORDUL HALIFAX, RELATIV LA ULTIMELE DEMERSURI DE ARMISTIȚIU ALE GUVERNULUI ANTONESCIAN	159
TRADUCERE.....	160
54. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A ÎNSĂRCINATULUI CU AFACERI PE LÂNGĂ GUVERNUL IUGOSLAV ÎN EXIL CĂTRE SECRETARUL DE STAT AL S.U.A., CORDELL HULL, INFORMAT ÎN PRIVINȚA MESAJULUI TRANSMIS DE IULIU MANIU LA 19 AUGUST 1940 ȘI RECEȚIONAT LA CAIRO A DOUA ZI.....	160
TRADUCERE.....	161
55. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A MINISTRULUI BRITANIC REZIDENT LA CAIRO CĂTRE <i>FOREIGN OFFICE</i> CU PRIVIRE LA NEGOCIERILE CU EMISARII OPOZIȚIEI DIN ROMÂNIA	161
TRADUCERE.....	162
56. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A LORDULUI MOYNE CĂTRE MINISTRUL BRITANIC PENTRU MEDITERANA CENTRALĂ (CU SEDIUL LA CASERTA), H. MACMILLAN, RELATIV LA UN MESAJ DE ULTIMĂ ORĂ RECEPTAT DE LA BUCUREȘTI ÎN SENSUL CĂ OPOZIȚIA DECISESE SĂ TREACĂ LA ACȚIUNE ÎN ZIUA DE 26 AUGUST 1944.....	163
TRADUCERE.....	164
57. 1944 AUGUST 23. COMENTARIILE ȘI PROPUNERILE ALE UNUI OFICIAL AL <i>FOREIGN OFFICE</i> PE MARGINEA TENTATIVEI DE ULTIMĂ ORĂ A GUVERNULUI ANTONESCIAN DE A OBȚINE, PRIN INTERMEDIUL CABINETULUI DE LA ANKARA, SEMNAREA ARMISTIȚIULUI ÎNTRE ROMÂNIA ȘI NAȚIUNILE UNITE	165
TRADUCERE.....	165
58. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMA NR. 3 A MINISTRULUI ROMÂN DE EXTERNE, GR. NICULESCU-BUZEȘTI, CĂTRE LEGAȚIA ROMÂNIEI LA ANKARA, CARE PRIMEȘTE INSTRUCȚIUNI SĂ ACȚIONEZE PE LÂNGĂ ALIAȚI PENTRU A SE IMPUNE BULGARIEI SĂ BAREZE TRECEREA TRUPELOR GERMANE ÎN ROMÂNIA	166
59. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A LUI GR. NICULESCU-BUZEȘTI, MINISTRUL DE EXTERNE AL ROMÂNIEI, CĂTRE LEGAȚIA ROMÂNIEI DIN ANKARA CU PRIVIRE LA MENȚINEREA LEGĂTURILOR ÎNTRE CENTRU ȘI LEGAȚIE.....	166
60. 1944 AUGUST 23. TELEGRAMĂ A LUI GR. NICULESCU-BUZEȘTI, MINISTRUL DE EXTERNE AL ROMÂNIEI, CĂTRE LEGAȚIA ROMÂNĂ DIN TURCIA REFERITOR LA MENȚINEREA LEGĂTURILOR TELEGRAFICE	166
61. 1944 AUGUST 23. TEXTUL PROCLAMAȚIEI REGALE ÎNREGISTRAT DE CĂTRE SERVICIUL ROMÂN AL B.B.C.-ULUI DIN LONDRA (ORELE 22,20 ȘI 24,00; 24 AUGUST 1944 – ORA 1,00)	167
TRADUCERE.....	168